

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม มีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องติดต่อพบปะ เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารความรู้ต่อนักคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้ แม้แต่การถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ การเจรจาต่อรองด้านการค้า การประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อคมนาคม ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความใกล้ชิดกัน ต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษากลางเป็นการสื่อสาร โดยเป็นที่ยอมรับว่าภาษาอังกฤษนั้นเป็นภาษากลาง หรือภาษาสากลที่ทุกประเทศให้การยอมรับ คนในประเทศต่าง ๆ รับรู้การใช้ภาษาอังกฤษอ่านสื่อต่าง ๆ ทุกวัน สินค้าและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่มีชื่อทางการค้า เครื่องหมายสัญลักษณ์ วิธีการใช้ และแหล่งผลิตเป็นภาษาอังกฤษ มีทั้งในส่วนที่เป็นหนังสือ ตำรา วารสาร อินเทอร์เน็ต วิทยุ โทรทัศน์ ดังนั้นในทุก ๆ ประเทศจึงให้ความสำคัญในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ รวมถึงประเทศไทยด้วย ซึ่งจากการศึกษาทางประวัติศาสตร์ พบว่า ภาษาอังกฤษได้เข้ามาข้องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของคนไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2391 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 (กรมวิชาการ, 2545 : 6) จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้ชัดเจนจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ระบุวิสัยทัศน์ของการศึกษา หรือ การศึกษาที่พึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่า “ต้องพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตในยุค โลกาภิวัตน์ เช่น มีความรู้ในภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 18) หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษว่า “เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อใช้ในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้” (กรมวิชาการ, 2539) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ระบุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับ

ภาษาอังกฤษ คือ มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทาง
 วิทยาการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี การปรับวิธีคิด วิธีการทำงานให้เหมาะสมกับ
 สถานการณ์ (กรมวิชาการ. 2544 : 12) เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
 สอดรับการเปลี่ยนแปลงทันต่อความเจริญก้าวหน้าในด้านของเทคโนโลยีสารสนเทศ
 กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงให้ความสำคัญต่อการเรียน
 การสอนวิชาภาษาอังกฤษมาโดยตลอด แต่จากการศึกษาการทำวิจัยด้านการเรียนการสอนวิชา
 ภาษาอังกฤษ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
 โดยส่วนมาก โดยเฉพาะที่อยู่ในโรงเรียนในต่างจังหวัด ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่
 เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะสมรรถภาพในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ต้องสอดคล้องกับ
 ชีวิตประจำวันในสถานการณ์ของการดำเนินชีวิต หรือในบริบทของสังคม โดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็น
 เป็นทักษะของการพูด ฟัง อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ (กรมวิชาการ. 2544 : 13) ทั้งนี้สาเหตุ
 เป็นเพราะว่า การเรียนรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษใน
 การติดต่อสื่อสาร และการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอย่างหลากหลายในยุค
 สารสนเทศข้ามพรมแดนนี้ได้ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงเล็งเห็นว่าควรที่จะให้มีการปฏิรูป
 การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของ
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการจะพัฒนาคนไทยให้มีประสิทธิภาพ
 เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้ระบุให้ วิชาภาษาอังกฤษจัดอยู่ในกลุ่ม
 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย คือ พัฒนาผู้เรียนให้
 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้
 ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ (กรมวิชาการ. 2544 : 7) แนวทางในการ
 จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ที่เป็นที่แพร่หลายในการสอนวิชา
 ภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น คือ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นรูปแบบการสอน
 ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะ
 การฟัง พูด อ่าน และเขียน ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ โดยทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ทุก
 ทักษะจะมีความเกี่ยวข้องกัน แต่หากจะมองปลีกย่อยของแต่ละทักษะพบว่า ทักษะในทางการ
 พูดนั้น เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537 : 167) เนื่องจากเป็นทักษะ
 เบื้องต้นที่ใช้ในการส่งสาร และทักษะการพูด เป็นทักษะที่ยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอน ดังที่ ชูมิน (Shumin. 1997 : 8) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนว่า การพูดภาษาอังกฤษ

เป็นสิ่งที่ยากยิ่งสำหรับผู้เรียนและผู้เรียนมักพูดภาษาอังกฤษได้ไม่ดี ขาดความคล่องแคล่วในการใช้โครงสร้างทางภาษาและสำนวนต่าง ๆ และขาดความเข้าใจในสภาพความเป็นจริงทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

อุปสรรคในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษที่สำคัญอย่างหนึ่ง ได้แก่ นักเรียนไทยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษ ดังที่สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : 14) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนพูดภาษาอังกฤษว่า ถ้าจะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงแล้ว เด็กไทยอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบไทยๆแทบจะไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษนอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังไม่เห็นความจำเป็นหรือประโยชน์ของภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเด็กในชนบทมีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษน้อยมาก สภาพดังกล่าวสอดคล้องกับที่ชอนเบิร์ก (Schoenberg. 1999-2000 : 18) ระบุว่าปัญหาของผู้เรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษคือผู้เรียนมักหลีกเลี่ยงการพูดภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ผู้สอนยังประสบปัญหาสำคัญในการจัดกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษ ดังที่สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 53) ให้ความเห็นว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ผู้สอนมักหนักใจเมื่อนำกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไปใช้ในห้องเรียน คือผู้เรียนไม่ใคร่ให้ความร่วมมือและผู้เรียนเกิดความอายน่ากลัวจะใช้ภาษาอังกฤษ

โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่มีสภาพของบริบท เป็นโรงเรียนในเขตชนบท นักเรียนส่วนมากขาดทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ชั้นพื้นฐาน คือตั้งแต่ในระดับของประถมศึกษา จนกระทั่งกลายเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมาจนถึงระดับมัธยมศึกษา หากจะมองเป็นประเด็นของสภาพปัญหา ทำให้พบว่า

1. นักเรียนส่วนมากอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ จึงทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษ นอกจากจะได้รับการฝึกในชั้นเรียนเท่านั้น
2. นักเรียนขาดโอกาสในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ และมีส่วนร่วมในการเรียนน้อยเนื่องจากครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการสอนภาษาอังกฤษน้อยและไม่สามารถเลือกเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในการฝึกให้นักเรียนพูด ดังเช่น ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนบางท่านมักละเลยการพูดภาษาอังกฤษ ขณะจัดการเรียนการสอนมักใช้วิธีอ่านแล้วแปลข้อความเป็นภาษาไทย เน้นหนักด้านการใช้ไวยากรณ์ มีการฝึกรูปแบบประโยคและการออกเสียงบ้างเป็นบางครั้ง นักเรียนขาดการลงมือจัดการเรียนด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันและนักเรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกพูด

3. นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการพูดภาษาอังกฤษเนื่องจากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกพูดภาษาอังกฤษอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เมื่อนักเรียนจำเป็นต้องพูด นักเรียนจะรู้สึกกลัวและอาย ดังเช่น ในการทดสอบวัดมาตรฐานรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนศรีสุขพิทยาคม ปีการศึกษา 2552 นักเรียนต้องได้รับการทดสอบทักษะกับครู เมื่อนักเรียนสอบพูดสนทนากับครู พบว่านักเรียนส่วนใหญ่พูดติดขัดตลอดเวลา และคะแนนโดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ (งานทะเบียน-วัดผลฝ่ายวิชาการ โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม. 2552 : 8)

จากสภาพปัญหาข้างต้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้น มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องฝึกทักษะพื้นฐานทางการเรียนให้กับนักเรียน โดยผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือจัดการเรียนด้วยตนเอง และมีรูปแบบที่น่าสนใจใน กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังเช่น การจัดการเรียนแบบทบาทสมมติ ที่เป็นกิจกรรม ที่มีรูปแบบในการฝึกทักษะการพูดที่สนุก และเป็นเทคนิคการสอนที่เน้นการพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ดังคำกล่าวของ ลาดัส (Ladousse. 1997 : 5) และ เมนทส์ (Ments. 1983 : 24-27) ที่กล่าวว่ากิจกรรมทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมฝึกทักษะการพูดที่สนุก ช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน และมีโอกาสฝึกพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนกล้าแสดงความรู้สึที่ซ่อนอยู่ ให้โอกาสกับนักเรียนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และเป็นแรงจูงใจนำไปสู่การเรียนรู้โดยอัตโนมัติ กิจกรรมทบาทสมมติจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การควบคุมอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งไม่ใช่พฤติกรรมของนักเรียนเอง แต่เป็นพฤติกรรมของตัวละครจึงทำให้กิจกรรมนี้เป็นผลดีและปลอดภัยต่อทัศนคติและความรู้สึกของผู้เรียน นอกจากนี้ ลักษณะของกิจกรรมทบาทสมมติเป็นการนำสถานการณ์ในชีวิตประจำวันมาเป็นสถานการณ์ในห้องเรียน อันจะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ การฝึกคิด เพราะในชีวิตจริงหากต้องเผชิญสถานการณ์นั้น ๆ นักเรียนจะต้องคิดหาหนทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม กิจกรรมทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีโอกาสพูด ตลอดจนแสดงออกทางด้านอากัปกริยาและความรู้สึกตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิต เป็นการฝึกที่ผู้เรียนมีโอกาสสำรวจสถานการณ์ที่จะเผชิญและคิดหาทางแก้ปัญหา

นอกจากนี้กิจกรรมทบาทสมมติยังเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่สังคมต้องการ (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542 : 4) กล่าวคือเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา

สังคมและอารมณ์ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ได้ฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานที่สำคัญ ตามที่กำหนดไว้ในแนวทางการปฏิรูป การศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2543 : 135-153)

จากความสำคัญและประโยชน์ของบทบาทสมมติดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ จะใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอ กันทรวิชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งจากการสอนที่ผ่านมาพบว่ายังมี ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ การใช้โครงสร้างทางภาษา และสำนวนต่าง ๆ ของนักเรียน โดยเฉพาะการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตาม หลักการใช้ภาษา นอกจากนี้กิจกรรมบทบาทสมมติจะช่วยให้กิจกรรมการเรียนมีความน่าสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการพูดและมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้นเนื่องจากเห็น ความสำคัญของเนื้อหาการเรียนและนำไปใช้ได้จริง

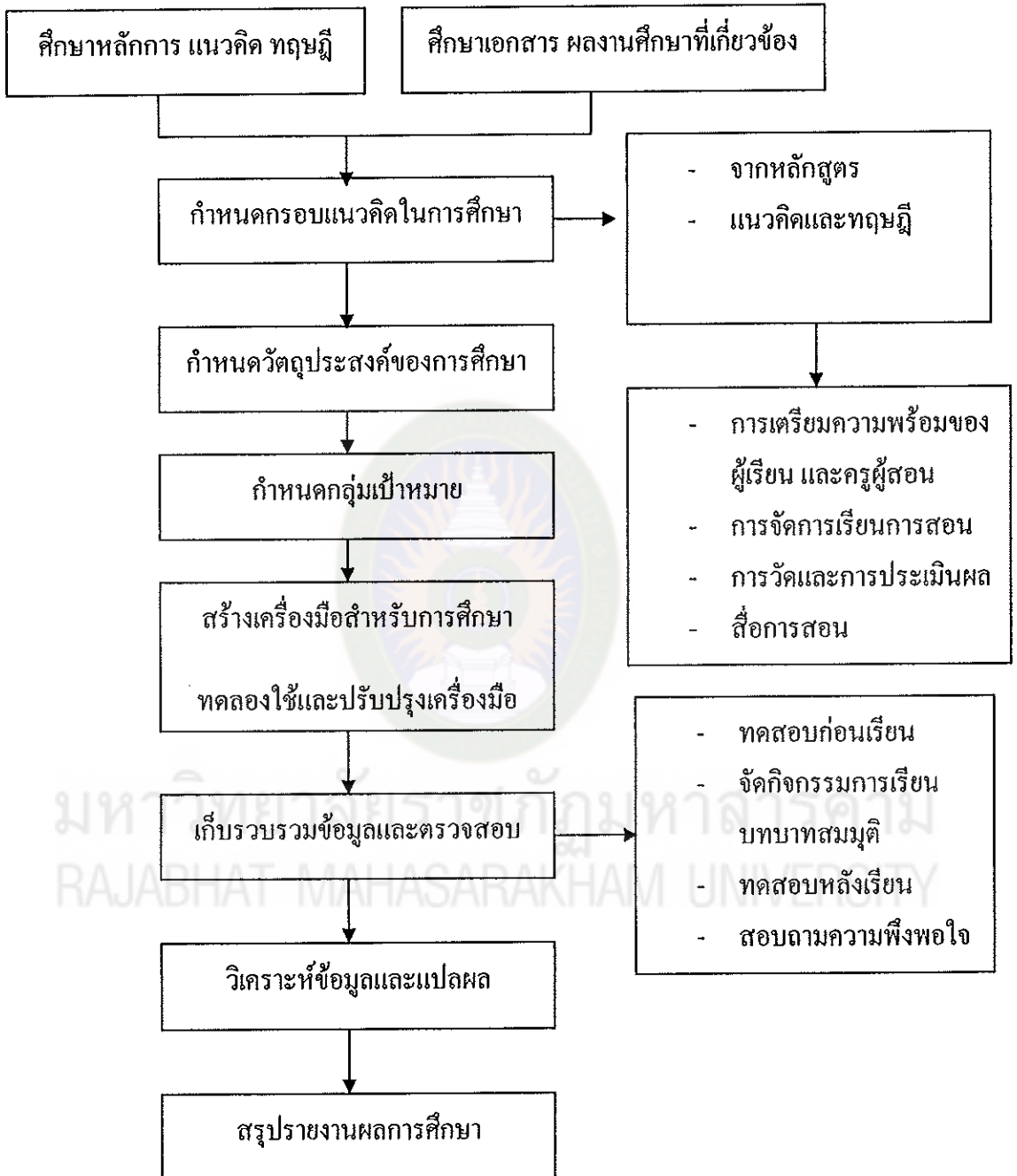
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถด้าน การพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนกับ หลังเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัด กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียน โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 40 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ห้อง ม. 4/1 จำนวน 20 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. Maha Sarakham Province
2. Welcome to Kantharawichai District
3. Boon Beg Pha
4. Pottery Village
5. Sri Suk Village

4. สถานที่ในการวิจัย

โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมด 20 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการสอนที่ครูเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ที่มุ่งเน้นให้ นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษา และทำทางตามลักษณะนิสัยของบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์สมมตินั้น

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาอังกฤษสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ที่ครูได้กำหนดขึ้นเอง โดยนักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมุติของตนเอง ได้อย่างความคล่องแคล่วมีความเชื่อมั่นและพูดได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่อง ประสบความสำเร็จในการสนทนาทุกเรื่อง สามารถพูดแสดงความคิดเห็น เลือกรใช้ศัพท์สำนวน ได้อย่างเหมาะสม พูดได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ออกเสียงชัดเจนซึ่งประเมินได้จากแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูด

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองกิจกรรมการเรียนบทบาทสมมุติ เพื่อพัฒนาทักษะทางการพูด คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 /1 โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552 จาก 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษซึ่งประกอบไปด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติ ประกอบด้วย ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นเตรียมการ (Preparation for the role play) 2. ขั้นแสดง (Performing the role play) 3. ขั้นสรุปอภิปรายผล (Briefing)

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินมาตรฐานของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติในการพัฒนาความสามารถด้านพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งพิจารณาเกณฑ์ 75/75

เกณฑ์ 75/ 75 หมายถึง ระดับคะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินผลการทดสอบการใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยกำหนดให้ระดับคะแนนดังนี้

75 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ จากแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน

75 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ จากแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูด

แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบประเมินระดับ ความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติ กิจกรรม การเรียนการสอน โดยใช้บทบาทสมมติ

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน หมายถึง แบบบันทึก ลักษณะการแสดงออกของนักเรียนที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้บทบาทสมมติ มีประเด็นการประเมิน ดังนี้ ความสามารถในการสื่อสารโดยการ สนทนา สามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้ มีความสามารถในการเชิงไวยากรณ์ พูดประโยคที่ ชัดช้อนได้ถูกต้อง การออกเสียงชัดเจน การพูดมีความราบรื่น

ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของผู้เรียนที่ได้รับการตอบสนอง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการและคาดหวัง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ และอารมณ์ที่พอใจของผู้เรียนในการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาท สมมติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลของการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนในการสอนทักษะการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนด้านการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด จำนวน 5 แผน สามารถใช้เป็นประโยชน์ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการสอน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแก่ครู อาจารย์ ต่อไป